

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Néhány koronáért adták el a Fővárosi Könyvtár ritka könyveit.*

Forrás:

Magyarország

3p.

1921. II. 9.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Oszályozás

Tárgy

027.42

Hely

Idő

"1921"

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Néhány koronáért adták el a Fővárosi Könyvtár ritka könyveit

Az elfékezolt örökség — Értékes könyveket kislejtettek — Egy könyvet már visszakapott a könyvtár

— A Magyarországi tudósítójától —

Meglepő és megdöbbentő eseményről kell beszámolnunk az alábbi sorokban: a Fővárosi Könyvtár vezetősége, ha forma szerint jogosan is, de a magyar kultúra ellen súlyosan vétkezve, áruba bocsátotta azokat a ritka könyveket, amelyekből két példány állott a könyvtár rendelkezésére. Forma szerint jogosan cselekedett a könyvtár, mert a könyvtár szervezéséről szóló szabályrendelet megengedi, hogy a vezetőség belátása szerint értékesítse az ugynevezett *düplum*-okat, vagyis azokat a könyveket, amelyekből kettő is van, de megbocsáthatatlan bünt követett el akkor, amikor a ritka példányokat nem kulturintézményeknek, hanem kereskedőknek adta el, nem is említve azt, hogy mindössze néhány koronáért *könyvvetylette* el Vámbéry Ármint, Thallóczy Lajos és Szüry Dénes örökségét. Bizonyos, hogy akármilyen szerény anyagi eszközökkel dolgozik az Akadémia, a Nemzeti Múzeum vagy az Egyetemi Könyvtár, még mindig nagyobb összeget tudtak volna adni a Fővárosi Könyvtár ritka és értékes *düplum*jaiért, mint a kereskedők, akik ugyszólván *csomagolópapíros* árban vették meg a könyveket.

A Fővárosi Könyvtár könyvei az antikváriumban

Egy ur, aki szereti a szép és régi könyveket, a minap bement a Váci-utca 19. sz. alatt lévő *Lauer*-féle könyvkereskedésbe. Orientalis könyveket keresett s amint válogatott az anyagban, kezébe akadt egy *Du Halde* könyv, amelyet 1735-ben adtak ki s mellette mindjárt az 1736-os kiadás. Mivel tudta, hogy e ritka *Du Halde* könyvek *Zichy Jenő* gróf gyűjteményéből valók (különbön bennük van a *Zichy*-pecsét is) és a könyveket *Zichy Jenő* gróf a Fővárosi Könyvtárnak do mányozta, megkérdez *Klein* urat, az üzletvezetőt, hogy miképpen kerültek ezek a könyvek a Fővárosi Könyvtárból előz?

— Ezek kérem *kislejtettek* *düplumok*, amelyeket valóban a Fővárosi Könyvtárból szereztem be, — mondotta az üzletvezető.

Egyben örömmel jelezte, hogy módjában van egész *utazási könyvtárral* kedveskedni revőjének, amelyet egy rákoscsabai postamestertől vásárolt. Nagy gyűjteménye van ezenkívül a Fővárosi Könyvtár anyagából, amelyet mint fölösleges példányokat ő szerzett meg. A sok sélejtés könyv között előfordulnak a legkifünőbb gyűjtők nevei, mint *Vámbéry*, *Thallóczy*, *Szüry* és *Dessewffy*. Mind olyan nevek, amelyeket a legegyszerűbb könyvgyűjtő is jól ismer. A mai könyvárak mellett egy-egy ilyen példány sokszor ezreket ér, mi sem természetesebb tehát, mint az, hogy az illető meghökken. Az

a gyanúja támadt, hogy ezek az értékek illegitím uton kerültek a könyvkereskedő kezébe. Annál is inkább, mert tudta azt is, hogy a *Vámbéry-gyűjtemény adománylevele határozottan megtiltja azt, hogy a düplumokat a könyvtár eladhassa.*

Mit mond a könyvtár vezetősége?

Mihelyt tudomást szereztünk a piacra dobott *düplumokról*, siettünk felkeresni *Krenmer Dezsőt*, a Fővárosi Könyvtár igazgatóját. Tudomására adtuk, hogy a Váci-utcai *Lauer* könyvkereskedésben kincseket érő *düplumokra* találtak, amelyek, úgy látszik, csak rejtélyes uton kerülhettek a kereskedő polcára. Az igazgató nyomban szigorú vizsgálatot indított, amelynek eredménye teljesen tisztázta a vezetőséget. Az a szabályrendelet ugyanis, amely a könyvtár szervezéséről szól, megengedi, sőt kötelezi a könyvtárt arra, hogy a *kettős példányokat belátása szerint a lehető legjobban értékesítse*. Ennek alapján a könyvtár egészen szabályszerűen eladja óégeknak és magánosoknak a birtokába került tudományos és irodalmi könyvek *düplumait* s a befolyt összeget nyugta ellenében beüzeni a fővárosi pénztárába.

Egy könyv — egy korona

E szabályrendeletre hivatkozva, a Fővárosi Könyvtár piacra dobta a *Zichy*, *Vámbéry*, *Thallóczy*, *Dessewffy*-gyűjtemények fölöslegessé vált kettős példányait, szinte azt mondhatnók: teljes joggal *kislejtettek* a leghíresebb keleti könyvek *fölöslegét*. Elkértük azt a listát, am-

ilyen ezt a *szemetet* átadták *Klein* urnak. Nem akartunk hinni a szemünknek! Ma, mikor egy ujság két koronába kerül, a listán 1—2—4—10 koronás árak szerepelnek. Előfordul 20 koronás ár is, sőt a 80—100-as számok is ott tündökölnek egy-egy mű mellett. Tudományos intézetek, egyetemek és városok versengenek egy-egy ilyen könyvért és *Klein* ur kapja potom áron, sulyra, mint a szalonát. Egy tankönyv ma százakba kerül s ugyanakkor azt a tudományos könyvet, amelyet egy *Zichy Jenő* érdemesnek tartott megvenni, bélyegzőjével ellátni és gyűjteményébe sorozni — a Fővárosi Könyvtár néhány koronáért eladja.

Es miért?... Tavaly 10.000 korona jóvelmet produkáltak így. Ezt az összeget új könyvek vásárlására kellene fordítani, de mivel ma *lehetetlen tudományos könyveket venni*, a könyvtár csak modern regényekkel gyarapodik s ezzel szemben tudományos anyaga napról-napra apad.

Egy tévedés már kiderült!

A vizsgálat mindössze annyi szabálytalanságot állapított meg, hogy a *Du Halde* könyvek *tévedésből* kerültek ki és *Klein* ur kegyesen vissza is adta már a könyvtárnak.

Most már csak az a kérdés, hogy a főváros tanácsa meddig tűri ezt az elavult szabályrendeletet? De addig is, míg meg nem változtatják, szüntessék meg az eladásokat, adják ingyen a *düplumokat* más könyvtáraknak és főképpen vizsgálják felül szakértőkkel az eddigi eladási listákat és ne engedjék meg, hogy csomagolópapír árban adjanak tul a tudományos könyveken. Maga a Fővárosi Könyvtár egyébként nem is tudja ellenőrizni a gyűjteményeket, mert hiányzanak az eredeti listák és tájékoztatlanok abban is, hogy az *adománylevel* megengedi-e *düplumok elkönyvetelését* vagy sem?